

Høgskolen i **Hedmark**

Studieplan
Bachelor i utmarksforvaltning

180 studiepoeng

Godkjent: 00.00.00

Etablert: 00.00.00

STUDIEPLAN – *Bachelor i Utmarksforvaltning*

1. Innleiing

Hedmark består av 95 prosent skog- og utmarksareal. Evenstad ligger dermed i et område der bruk og utvikling av skog- og utmark er en av grunnpilarane til framtidig næring og bosetting. I dag har rekreasjonsbasert næring i skog og utmark (særlig hyttenæringa) vokse til same størrelsesorden som produksjonen av salbare produkt frå skogen. Naturopplevingane og hyttebygging kan sjåast i samanheng med jakt- og fiskemoglegheit som i regionen tradisjonelt sett har vore brukt til matauk, og i liten grad er kommersialisert.

Innan utmarksforvaltning sysselsett vi på landsbasis ledende fagpersonell – nokon av dei som sett dagsorden og påverkar faglege trendar. Utmarksforvaltning har rekruttert godt sida det ble starta i 1971.

Studiet gir studentane allmennteoretiske og yrkesretta kunnskap i tilknytning til forvaltning og næringsverksemd i utmark. Første og andre studieår inneheld basisemne og forvaltningsemner. Andre og tredje studieår gir muligheit til å velje fagleg fordyping eller breddeutviding i studiet. Fordypning kan være innen viltforvaltning, fiskeforvaltning eller verdiskaping i utmark. Faglig breddeutviding kan bety emnar i skogbruk, økonomi, administrasjon eller offentlig forvaltning. Utmarkskandidatar kan få jobber innen offentlig eller privat forvaltning av utmark, oppsynsvirksomhet, som medarbeider i forskningsprosjekter eller som selvstendig næringsdrivende.

2. Mål for studiet

Studentane skal ha tilegna seg ein bred kunnskap innan norsk forvaltning av vilt og fisk spesielt, og av norsk natur generelt. Mye av studiet er rettet mot forvaltning og verdiskaping av utmarksområder som en privat eller offentlig ressurs, og danner grunnlag for jobber innen både private eller offentlige forvaltningsinstanser. Studentane vil også få kompetanse innan privat og offentlig oppsynsvirksomhet.

Studiet bygger opp om avdelingas studieprofil *bærekraftig bruk av skog- og utmarksareal* og forskingsprofil *anvendt økologi*.

3. Målgruppe

Studiet er retta mot heiltidsstudenten som ønskjer en heilhetleg fagutdanning innan utmarksforvaltning og verdiskaping i utmark basert på naturressursar og som ønskjer å jobbe innan privat eller offentleg arealforvaltning.

4. Opptakskrav

Generell studiekompetanse eller godkjent realfagskompetanse.

5. Studiets varigheit, omfang og nivå

Studiet er en treårig grunnutdanning og vil være et fulltidsstudium med 180 studiepoengs omfang.

6. Kompetanse

En bachelorgrad i utmarksforvaltning kvalifiserer for jobb innan privat og offentlig forvaltning, og for mellomleiarstillingar innan utmarksnæringar. Studiet kvalifiserer også for studentar som ønskjer å gå vidare med en Master i anvendt økologi.

Utdanninga kan også gi kompetanse som sjølvstendig næringsdrivande. Studiet skal gi kompetanse i grunnleggande emnar innan utmarksforvaltning, med en generell innsikt i forvaltning av vilt- og fiskeressurser knytte opp mot offentlig eller private rettigheter.

7. Informasjonskompetanse

Nærmare informasjon og opplæring i informasjonskompetanse blir gitt av biblioteket ved studiestart og i forbindelse med skriving av obligatoriske innleveringsoppgaver. Studentane vil få kjennskap til korleis informasjon brukast effektivt til læring eller publisering og korrekt bruk av kilder og kildebruk.

Studentane vil også få kjennskap til bruk av informasjonsteknologi og Fronter som undervisningsverktøy som en del av fagemna i studiet, da dette vil bli brukt aktivt i studiet.

8. Studiets innhald, oppbygging og organisering

Bachelor i utmarksforvaltning						
1. Studieår		2. Studieår		3. Studieår		
Haust	Vår	Haust	Vår	Haust	Vår	
6SU110 Naturgrunnlaget (10)	6SU120 Økologi (10)	6SU230 Fiskeriøkologi i ferskvatn (15)	6SU296 Vitskapelige metode (5)	6SU298 Bacheloroppgåve (20)		
6SU102 Praktisk skogforvaltning (10)	6SU115 Arter og mangfald (10)		6SU295 Statistikk (10)	6SU150 Økonomi (5)	Valfag (10)	
6SU 182 Rapportskriving (5)	6SU181 Kommunikasjon (5)	6SU240 Viltforvaltning I (10)	6SU275 Naturopsyn (10)	Valfag (5)		
6SU100 Natur- og ressursforvaltning (10)		Valfag (10)		6SU270 Arealplanlegging (10)		

Studentane vil kunne lage seg ulike utdanningsprofilar gjennom å velje valfag innan spesifikke emnar de er spesielt interessert i. For eksempel kan val av fiskeemne som 6SU 235 Fiskeforvaltning og 6SU 237 Settefisk gi en utdanning i utmarksforvaltning med fordyping i fisk. Tilsvarende for val innan andre emnegrupper. Dette vil det gis ytterligere informasjon om på avdelinga når studiet er påbegynt.

9. Internasjonalisering

Vi anbefaler studenten å ta utanlandsopphald i løpet av andre studieår eller hausten det tredje året. Avdelinga har et omfattande samarbeidsnettverk med høgskolar og universitet i Europa som tilbyr spesialiseringar innan utmarksfag. Vi anbefaler våre studentar å reise til en av de nordiske institusjonane som er knytte til vårt Nordplus-nettverk kalt Nordnatur, eller til

universitet i Tyskland eller i Skottland. Eventuelle utlandsopphald må på førehand godkjennast av avdelinga.

10. Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen vil føregå gjennom førelesingar og øvingar i felt.

11. Vurderingsformer

Se under kvar særskilte emnebeskriving.

12. Litteraturliste

Denne vil endrast i takt med ny litteratur utkommer. Litteraturlista oppdaterast før kvart nye undervisningsår.

13. Emnebeskriving

6SU100	NATUR- OG RESSURSFORVALTNING
Studiepoeng	10
Semester	Høst og vår
Mål	Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap om hvordan naturressursene i Norge kan forvaltes på ulike måter, og hvordan dette kan gi ulike uslag i verdiskapning og bærekraftighet.
Innhold	Generell oversikt over typer naturressurser vi har i Norge, hvordan disse kan forvaltes fra totalt vern til ren økonomisk interesseforvaltning, og konsekvensene av dette. Trender og beslutningsprosesser rundt de ulike forvaltningsvalg.
Organisering og arbeidsformer	Forelesninger, og ekskursjoner.
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Ingen
Vurdering	Skriftlig individuell eksamen på 4 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 102	PRAKTISK SKOGFORVALTNING
Studiepoeng	10
Semester	Høst og vår
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter om skognæringen i Norge og fått en innføring i praktisk forvaltning av en skogeiendom.
Innhold	Skoglig terminologi, historisk bruk av skogarealene, skogens ressursgrunnlag, dagens utnyttelse av skogressursene, planlegge/gjennomføre/evaluere en skogsdrift, virkesomsetning, utarbeide årsplan, verdikjeden i skognæringen, aktører innen skognæringen.
Organisering og arbeidsformer	Ca 20 dager forelesning/øvelser/ekskursjoner og mappeoppgaver.
Forkunnskaper	Ingen.
Obligatoriske krav	Deltakelse på øvelser og ekskursjoner samt innlevering av rapporter må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Vurdering	Muntlig eksamen (60 %), mappeinnlevering (40 %). Alle vurderinger må være bestått for å kunne få godkjent emnet. Både mappe og muntlig eksamen vurderes med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått. Vurderingene slås sammen til en samlet slutt karakter.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 110	NATURGRUNNLAGET
Studiepoeng	10
Semester	Høst
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter om inndeling, bruk og mangfold i vegetasjonstyper i Norge, samt en oversikt over faktorer som er avgjørende for vegetasjonstyper og fordeling globalt
Innhold	Inndeling og bruk av norske vegetasjonstyper i skog, myr, snaufjell, regional inndeling av norsk vegetasjon. Nedbørdannelse, globale vindsystemer og vegetasjonssoner fra tropisk regnskog til tundra. Hydrologi i barskog, skogbrann og miljøtilpasninger. Innføring i geologiske prosesser, berggrunn i Norge, mineraler og bergarter, landskapsutforming og jordarter.
Organisering og arbeidsformer	Forelesninger og øvelser
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Deltakelse på øvelser, godkjente innleveringer av herbarium (vegetasjonstypebasert), rapport og øvelsesreferater må være godkjent før eksamen kan avlegges. Mappe må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Vurdering	Skriftlig individuell eksamen - 4 timer (100 %). Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 115	ARTER OG MANGFOLD
Studiepoeng	10
Semester	Vår
Mål	Kunne tolke spor og sportegn, kjenne viktige systematiske grupper og arter av fugler og ferskvannsfisk, grupper av laverestående dyr på land og i ferskvann, vinterkvister av vanlige lauvtrær og vanlige karplanter.
Innhold	Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter om spor og sportegn spesielt av pattedyr i Norge, viktige fuglegruppers kjennetegn, økologi og vanlige arter, arter og utbredelse av ferskvannsfisk, kjennetegn og økologi hos viktige systematiske grupper av virvelløse dyr på land og i ferskvann, kjenne kvister av vanlige lauvtrær i innlandet og vanlige karplanter i naturtyper i innlandet. Miljøtilpasninger hos forskjellige organismegrupper. Biologisk mangfold i skog, trøstetstyper.
Organisering og arbeidsformer	Forelesninger og øvelser
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Obligatorisk deltakelse på øvelser med referater må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Vurdering	Deleksamen 1 skriftlig individuell eksamen - 4 timer (67 %), deleksamen 2 skriftlig individuell eksamen - 3 timer (33 %). Begge eksamenene må være bestått for å kunne få godkjent emnet. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 120	ØKOLOGI
Studiepoeng	10
Semester	Vår
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter om prosessene og interaksjonene som bestemmer forekomst (antall) og utbredelse av organismer.
Innhold	Evolusjon, spredning, miljøfaktorer, populasjonsstruktur og populasjonsvekst, habitatseleksjon, menneskelig påvirkning, livshistoriestrategier, konkurranse, predasjon, høsting, bevaringsbiologi, samfunnsøkologi, biodiversitet, drivhuseffekt.
Organisering og arbeidsformer	Undervisningen er basert på ordinære forelesninger. Lærebok er engelskspråklig.
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Ingen
Vurdering	Kollokvieoppgaver gjennom hele semesteret (30 %), muntlig individuell eksamen (70 %). Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 150	ØKONOMI
Studiepoeng	5
Semester	Høst
Mål	Studentene skal ha tilegnet seg basiskunnskap innen vanlige økonomiske begrep, hva et budsjett og regnskap er, hvordan løse enkle økonomioppgaver knyttet opp mot det å drive egen virksomhet samt noe innenfor offentlig forvaltning og prosjektøkonomi.
Innhold	Ulike økonomiske virkemidler, prosjektøkonomi, skatt og avgifter, grunnleggende økonomiske begreper og rapporteringer.
Organisering og arbeidsformer	Forelesninger og øvinger.
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Skriftlig individuell rapport må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Vurdering	Skriftlig individuell eksamen - 3 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 181	KOMMUNIKASJON
Studiepoeng	5
Semester	Vår
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter rundt begrepet kommunikasjon, hva dette innebærer og hvordan det kan brukes ulike kommunikative metoder i ulike situasjoner, konflikter eller for generelt å formidle et budskap.
Innhold	Teoretiske begreper rundt "kommunikasjon", se på ulike konfliktløsninger innen naturforvaltning, budskapsformidling hos ulike målgrupper.
Organisering og arbeidsformer	Undervisningen baserer seg på caser, vanlig undervisning av teori og gruppediskusjoner.
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Det må avlegges en muntlig fremføring for medstudenter i et gitt tema før emnet kan godkjennes.
Vurdering	Innlevert skriftlig individuell rapport. Bestått/ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 182	RAPPORTSKRIVING
Studiepoeng	5
Semester	Høst
Mål	Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter i Microsoft Office pakken og strukturen i en forskningsrapport. De vil også kunne gjøre enkle statistiske analyser slik at de er kjent med vanligste måtene å presentere resultater på.
Innhold	Studentene vil få en innføring i ulike dataprogrammer for presentasjon og statistiske analyser. Excel vil bli anvendt som regneark, database, statistikkprogram og verktøy for å lage illustrasjoner og diagrammer. Word vil bli brukt som tekstbehandlingsverktøy og for presentasjon av resultater. Studentene vil også få øvelse i bruk av Power Point for å presentere resultater i foregrad. Undervisningen vil være basert på første års matematikk fra videregående skole. Kurset skal være praktisk rettet på den måten at det i stor grad anvendes relevante eksempler for å belyse ulike matematiske og statistiske metoder.
Organisering og arbeidsformer	Vanlig klasseromsundervisning.
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Ingen
Vurdering	Skriftlig individuell eksamen - 4 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 230	FISKERIØKOLOGI I FERSKVANN
Studiepoeng	15
Semester	Høst
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg grunnleggende kunnskaper om ferskvannsøkologi og fiskeribiologi som basis for en bærekraftig bruk og forvaltning av fiskeressursene i ferskvann.
Innhold	Innsjøer og rennende vann som økosystem, innsjøklassifisering, de viktigste organismene i ferskvann, fiskebiologi, fiskeribiologiske metoder, praktisk undersøkelse og vurdering av fiskebestander.
Organisering og arbeidsformer	Forelesninger (60 t), praktiske øvelser med feltarbeid og etterfølgende analyser på laboratoriet.
Forkunnskaper	
Obligatoriske krav	Deltakelse på obligatoriske øvingene samt skriftlige rapporter må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Vurdering	Mappeinnlevering (40 %) og muntlig eksamen (60 %). Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått..
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 240	VILTFORVALTNING 1
Studiepoeng	10
Semester	Høst
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap om prinsipper for viltforvaltning og økologien til økonomisk og økologisk sett viktige norske viltarter.
Innhold	To forelesingsserier, en om viltforvaltningens innhold og mål, samfunnet og viltet, ressursgrunnlaget, viltet i et skiftende landskap, målstyrt bestandsutvikling, praktiske virkemiddel, vilthensyn i arealforvaltningen, lovbrudd og forvaltning og utdypingstema. Den andre serien er om viltet i landskapet, om Norge som viltland, om menneskets plass i naturen, om landskapsøkologiske prinsipper og om landskapsøkologien og viltet. Vi belyser landskapsøkologiske prinsipper ved å diskutere forvaltningsutfordringer for noen vanlige viltarter.
Organisering og arbeidsformer	Ca 50 timer forelesinger og 5 dager med øvinger. Individuelle rapporter fra øvingene. Grupper forbereder og gjennomfører presentasjoner og diskusjoner om utvalgte faglige tema.
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Skriftlig rapport fra øvingene, deltaking i gruppepresentasjon må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Vurdering	Mappeinnlevering (40 %), muntlig eksamen (60 %). Begge vurderinger må være bestått for å kunne godkjenne emnet. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 270	AREALPLANLEGGING
Studiepoeng	10
Semester	Høst og vår
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter vedrørende de viktigste elementene ved styring og bruk av areal- og naturressurser, med hovedvekt på de formelle sidene ved arealplanlegging etter Plan- og bygningsloven
Innhold	Rammebetingelser for arealbruk, arealbrukskonflikter, rettsforhold; herunder eiendomsrett, planhierarkiet, planmyndigheter, plan- og bygningsloven, sektorlovgivning, planleggingsteori og -metodikk.
Organisering og arbeidsformer	Forelesninger, feltkurs, gruppearbeid og artikkelskriving.
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Gruppearbeid feltkurs og innlevering av obligatoriske øvingsoppgaver må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Vurdering	Mappeoppgave (40 %), muntlig eksamen (60 %). Begge vurderingene må være bestått før emnet kan godkjennes. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 272	GIS
Studiepoeng	10
Semester	Vår og høst
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg en grunnleggende forståelse av hvordan geografiske data hentes frem, lagres og brukes for å løse konkrete problemstillinger, herunder innblikk i enkle GIS-analyser og presentasjon av geografiske data.
Innhold	Grunnleggende prinsipper for representasjon av geografiske data, ulike applikasjoner, kartografi og georeferanser, ulike teknikker knyttet opp mot programvare, modeller og databaser, samt utvalgte GIS-analyser innenfor relevante fagområder som arealplanlegging, vilt- og fiskeforvaltning, skogbruksplanlegging m.v. i form av case.
Organisering og arbeidsformer	Forelesninger og øvingsoppgaver
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Innlevering av obligatoriske øvingsoppgaver må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Vurdering	Mappeinnlevering (40 %), muntlig eksamen (60 %). Begge vurderinger må godkjennes før eksamen kan avlegges. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU275	NATUROPPSYN
Studiepoeng	10
Semester	Vår
Språk	Norsk
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg kompetanse og ferdigheter innen sentrale tema knyttet til oppsynsvirksomhet i utmarksområder, både i privat og offentlig regi.
Innhold	Behovet for naturoppsyn innen ulike kategorier av utmarksområder, strafferettslige og straffeprosessuelle regler, etterforskning og rapportskrivning, miljø og faunakriminalitet m.v. I tillegg legges det vekt på tilrettelegging, kommunikasjon og informasjon som en viktig del av naturoppsynets oppgaver.
Organisering og arbeidsformer	Forelesninger, gruppearbeid og oppgaveløsning, herunder obligatorisk øvingsoppgave. Periodisert undervisning i form av to samlinger.
Obligatoriske krav	Innlevering av obligatorisk øvingsoppgave må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Forkunnskaper	Ingen.
Vurdering	Hjemmeeksamen 72 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvarlig	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 295	STATISTIKK
Studiepoeng	10
Semester	Vår
Mål	Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter i bruk av de vanligste statistiske metodene.
Innhold	Deskriptiv statistikk, hypotesetesting og Generaliserte Lineære Modeller (GLM). Kurset skal være praktisk rettet på den måten at det i stor grad anvendes relevante eksempler for å belyse ulike matematiske og statistiske metoder. Videre vil studentene få god øvelse i å tolke og presentere statistiske resultater.
Organisering og arbeidsformer	Vanlig klasseromsundervisning på PC-lab.
Forkunnskaper	6SU 182
Obligatoriske krav	
Vurdering	Skriftlig individuell eksamen - 4 timer. Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 296	VITENSKAPELIG METODE
Studiepoeng	5
Semester	Vår
Mål	Studentene skal ha tilegnet seg kunnskap om vitenskapelige metoder, vitenskapshistorie og hvordan naturvitenskapen belyses gjennom hypotesetesting, analyser og drøftinger rundt denne.
Innhold	Vitenskapshistorie, teori rundt hypotesetesting og hvordan vitenskapen drøftes, usikkerhet i analyser og metodebruk.
Organisering og arbeidsformer	Forelesninger
Forkunnskaper	Ingen
Obligatoriske krav	Ingen
Vurdering	Muntlig individuell eksamen (100 %). Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag

6SU 298	BACHELOROPPGAVE
Studiepoeng	20
Semester	Høst og vår
Mål	Studenten skal ha tilegnet seg kunnskap og ferdigheter i hvordan lære å planlegge, gjennomføre, rapportere og presentere et prosjektarbeid med vitenskapelig tilsnitt.
Innhold	Vitenskapsfilosofi, metode- og prosjektteori, anvendt statistikk, rapportskrivning, informasjonsinnhenting, kommunikasjons- og presentasjonsteknikker. Selve oppgaven utføres fortrinnsvis som en empirisk studie basert på egen datainnsamling.
Organisering og arbeidsformer	Semesteroppgave skrives som en forstudie til oppgaven. Oppgavearbeidet gjennomføres under veiledning, og studentene skal delta og presentere problemstillinger og analyser i seminarer underveis. Søknad om godkjenning av problemstilling(er), opplegg og veileder skjer på eget skjema innen 30. april 4. semester. Oppgaven leveres innen 30. april siste studieår.
Forkunnskaper	Bestått eksamen i minimum 75 studiepoeng av obligatoriske fag for studiet.
Obligatoriske krav	Innlevering av semesteroppgave (forstudie) samt deltakelse på obligatoriske undervisningsseminarer må være godkjent før eksamen kan avlegges.
Vurdering	Skriftlig innlevert bacheloroppgave (100 %). Vurdering med graderte bokstavkarakterer i henhold til ECTS-systemet med skala for A - E for bestått, og F for ikke bestått.
Faglig ansvar	Avdeling for skog og utmarksfag